

УДК 336.338.657.4

Ю. В. Масюк,

к. е. н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6445-806X>

В. І. Ястреб,

здобувач другого рівня вищої освіти за спеціальністю "Фінанси, банківська справа та страхування", Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6576-5835>

DOI: 10.32702/2306-6792.2022.22.78

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

I. Masiuk,

PhD in Economics, Professor of the Department of Finance,
Banking and Insurance, Dnipro State Agrarian and Economic University

V. Yastreba,

Applicant for higher education specialty Finance, Banking and Insurance,
Dnipro State Agrarian and Economic University

IMPROVING THE MANAGEMENT OF FINANCIAL STABILITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

У статті узагальнено теоретичні підходи до визначення поняття "фінансова стійкість підприємства", розглянуто аспекти удосконалення способів забезпечення фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств. У статті підтверджено важливість категорії "стійкість" в аналізі коротко- та довгострокового фінансового стану підприємства. Здійснено пошук ефективних методів управління підприємствами за допомогою конкретних інструментів фінансового менеджменту з урахуванням специфіки галузі. Сформовано обґрунтовану та комплексну систему менеджменту фінансової стійкості, що включає основні функції управління фінансовою стійкістю, реалізація яких вимагає використання відповідних фінансових методів, форм та певних фінансових інструментів. З'ясовано основні функції менеджменту фінансової стійкості. Розглянуто основні складові фінансової стійкості та виділено фактори, що впливають на стабільність аграрного бізнесу. Виокремлено основні види та критерії оцінки фінансової стійкості. На основі останніх представлено показники для оцінки фінансової стійкості підприємств. Розглянуто основні ознаки фінансової стійкості підприємства. Досліджено основні принципи функціонування менеджменту фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств.

The article provides a comprehensive review of theoretical aspects of improving methods of ensuring the financial sustainability of agricultural enterprises. The article defines the role of financial stability in ensuring effective activity and considers directions for improving agribusiness management. The components of financial stability at the level of the country and at the level of the firm are determined. The work analyzes the process of forming the financial stability of the enterprise from three main aspects: informational, diagnostic and measures to ensure financial stability. The article confirms the importance of the "sustainability" category in the analysis of the short— and long-term financial condition of the enterprise. The basic principles of the management of the financial stability of agricultural enterprises have been studied. A search was made for effective methods of enterprise management

using specific financial management tools, taking into account the specifics of the industry. A well-founded and comprehensive system of financial stability management has been formed, which includes the main functions of financial stability management, the implementation of which requires the use of appropriate financial methods, forms and certain financial instruments. The importance of assessing financial stability has been confirmed, the purpose of which is to determine the degree of dependence of enterprises on external sources of financing, the level of financial risk, the possibility of financing at the expense of own financial resources, the territory of establishment and margin of financial stability. The main functions of financial stability management are clarified. The main tasks of financial stability management are presented. The main components of financial stability are considered and the factors affecting the stability of agrarian business are highlighted. External and internal factors affecting the financial stability of the firm were identified. The system of indicators for assessing the financial stability of enterprises was analyzed. The main types and criteria for assessing financial stability are highlighted. Based on the latter, indicators for assessing the financial stability of enterprises are presented. The main signs of financial stability of the enterprise are considered.

Ключові слова: сільськогосподарське підприємство, фінансова стійкість, платоспроможність, функції менеджменту фінансової стійкості, показники фінансової стійкості.

Key words: agricultural enterprise, financial stability, solvency, financial stability management functions, indicators of financial stability.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В умовах теперішнього економічного становища у багатьох підприємств фінансовий стан є нестійким. На це впливають як внутрішні, так і, особливо, зовнішні фактори.

Фінансова стійкість є найважливішою характеристикою фінансового стану підприємства. На сучасному етапі розвитку економіки України виникла потреба удосконалення моделі менеджменту фінансової стійкості, яка активно сприятиме виходу підприємств із кризи та в подальшому — перетворенню їх на успішних та продуктивних суб'єктів господарювання.

Також, за умов нестабільності економіки виникає потреба у аналізі фінансової стійкості суб'єктів господарювання. Даний аналіз несе важливу інформацію для власників, постачальників, інвесторів, партнерів, конкурентів тощо. Проте чіткого та загальноприйнятого визначення цього поняття в науковій літературі ще не сформувалося.

Фінансова стійкість сільськогосподарського підприємства є основою стабільності його функціонування і розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В економічній літературі існує велика кількість праць, присвячених аналізу та оцінці фінансового стану і досягненню фінансової стійкості підприємства: Білик М.Д., Смірнова Т.О., Пономаренко В.С., Грабовецький Б.Є., Дегтярьова В.М., Коваленко Л.О., Литовчинко О.Ю., Поддєрьогін А.М., Притуляк Н.М., Тютюнник Ю.М., Руда Р.В., Васильченко Г.В., Масленников Є.І., Шірінян Л.В., Линник І.О. та ін.

Незважаючи на досить велику кількість публікацій з даної проблеми, питання про удосконалення менеджменту фінансової стійкості підприємства, про фактори, які її забезпечують та про оцінку фінансової стійкості залишається відкритим.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета статті полягає в узагальненні теоретичних підходів до визначення поняття "фінансова стійкість підприємства", характеристики факторів впливу та видів фінансової стійкості підприємства, виділенні критеріїв оцінки та

показників оцінки фінансової стійкості, а також визначенні головних завдань та функцій фінансової стійкості.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Однією з найважливіших складових, що характеризують інноваційний потенціал фірми, і необхідною умовою її інноваційної діяльності є фінансова стійкість. Аналіз стійкості фінансового становища на певну дату може відповісти на питання, наскільки добре сільськогосподарське підприємство керувало своїми фінансовими ресурсами в період, що передує цій даті. Стан фінансових ресурсів має відповідати вимогам ринку та потребам розвитку агробізнесу, оскільки недостатня фінансова стабільність може призвести до неплатоспроможності суб'єктів господарювання, нестачі коштів для розвитку виробництва, надлишок — перешкоджає розвитку, ускладнює витрати бізнесу надлишком запасів і резервів. У науковій літературі існують різні трактування фінансової стійкості.

На думку М.Д. Білика фінансова стійкість — це такий стан фінансових ресурсів підприємства, за якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності власних коштів, стабільної прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення [1, с. 302—303].

Б.Є. Грабовецький вважає, що фінансова стійкість — це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів та інвесторів та рівень залежності від них, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування [2].

Ю.М. Тютюнник трактує фінансову стійкість як здатність підприємства функціонувати і розвиватися, зберігаючи рівновагу активів і пасивів у мінливому економічному середовищі, що гарантує платоспроможність та інвестиційну привабливість у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику [11, 112с.].

За визначенням Кравченка М.С., фінансова стійкість підприємства — це характеристика фінансового стану підприємства, яка залежить і впливає на всі сфери його діяльності, забезпечує реалізацію стратегії розвитку, досягається ефективним управлінням потоком капіталу та коштами, а також довгостроковим стабільним розвитком за існуючих ринкових умов [5, с. 61—63].

Таких визначень багато і, в більшості випадків, вони доповнюють одне одного або висвітлюють різні аспекти досліджуваного поняття. Поява нових понять і термінів, наповнення існуючих понять і термінів новим змістом є наслідком зміни економічних відносин, що веде до розвитку економічної науки.

Вивчення наукової літератури показує, що в деяких випадках вчені ототожнюють такі поняття, як "фінансова стійкість", "фінансова рівновага", "фінансова стабільність", або вказують на те, що ці поняття необхідно розрізняти, але трактують їх як більш-менш однакові.

Чітке розуміння економічної природи поняття "фінансова стійкість підприємства" необхідне для розробки ефективних і успішних механізмів менеджменту.

Фінансова стійкість сільськогосподарського підприємства, на нашу думку, є ключовим компонентом його стійкості в цілому і виступає як об'єкт фінансового забезпечення господарської діяльності. Вона характеризує стан фінансових ресурсів, показує забезпечення пропорційності та збалансованості розвитку, дає змогу визначити рівень фінансового ризику, який пов'язаний із формуванням структури джерел капіталу господарюючого суб'єкта, а відповідно, і міру стабільності фінансової основи розвитку підприємства на майбутнє.

Головним чином, фінансова стійкість сільськогосподарського підприємства забезпечує його платоспроможність, що забезпечує ряд переваг перед іншими подібними підприємствами щодо отримання кредитних ресурсів, залучення інвестицій, вибір постачальників та підбір кваліфікованого персоналу.

Платоспроможність (або ліквідність) сільськогосподарського підприємства полягає в його готовності негайно погасити короткострокову заборгованість власними коштами. Це визначає його життєздатність та стійкість [7, с. 26—30].

Чим вищий рівень фінансової стійкості сільськогосподарського підприємства, тим більша його незалежність від несподіваних змін кон'юнктури ринку, і тим менша вірогідність потрапляння в стан банкрутства.

До зовнішніх факторів, найбільше впливаючих на внутрішню фінансову стійкість підприємства можна віднести:

— політичні фактори (політична нестабільність, націоналізація власності, військові дії, тощо), які переважно впливають на погіршення інвестиційного середовища та викликають відтік капіталу;

— можливі законодавчі зміни (зміни податкового та ліцензійного, антимонопольного регулювання);

— ринкові фактори (особливо характер попиту, конкурентне середовище і відносини з постачальниками, які визначають ціну і кількість продукції продажі, частку на ринку).

Внутрішніми фактори, що найбільше впливають на фінансову стійкість підприємств, в першу чергу є фактори менеджменту, а саме: спосіб підприємницької діяльності; рівень інформаційного потоку підприємства; стан моніторингу зовнішнього середовища; ступінь розумного використання коштів підприємства на особисті потреби власника.

Фактори виробництва також є важливим аспектом кризової стійкості сільськогосподарського підприємства. Однією з головних причин фінансової кризи підприємства є: використання застарілої техніки та обладнання, недостатня кваліфікованість персоналу, що призводить до істотних втрат на підприємстві, значного відсотку браку та непривабливості споживчих характеристик і зниження конкурентоспроможності продукції [3, с. 186—187].

Комерційні чинники, або фактори маркетингу, за неправильної оцінки ринкової ситуації, недооцінки можливостей конкурентів, помилок в маркетинговій стратегії сільськогосподарського підприємства можуть призвести до кризи.

Якщо звернутися до сучасних публікацій, присвячених менеджменту корпоративної фінансової стійкості, то можна побачити, що більшість науковців розуміють менеджмент як методологічний інструментарій впливу на підприємницьку діяльність.

Менеджмент фінансової стійкості спрямований на вирішення наступних завдань:

— своєчасно діагностувати фінансовий стан підприємства перед фінансовою кризою та вживати необхідних профілактичних заходів для запобігання фінансовій кризі;

— усунути неплатоспроможність підприємства;

— мінімізувати негативні наслідки кризових явищ на підприємстві.

Ефективний менеджмент фінансової стійкості підприємства має враховувати стратегічні цілі суб'єктів господарювання, особливості фінансової політики та тип фінансової стійкості, характерний для діючих на теперішній час підприємств. Тому, на нашу думку, найважливішим елементом у системі менеджменту фінансової стійкості підприємства є її оцінка, яка

базується на розрахунку певних фінансових показників, що визначають прибутки і збитки сільськогосподарського підприємства та зміни структури активів і зобов'язань, а також розрахунки з дебіторами і кредиторами.

До коефіцієнтів фінансової стійкості належать:

— коефіцієнт автономії (фінансової незалежності) — вказує на частку власних коштів (власного капіталу) фірми в загальній сумі коштів, передплачених для її діяльності. Чим вище значення цього коефіцієнта, тим більш фінансово стійким, стабільним і незалежним є підприємство від зовнішніх кредиторів.

Вважається, що кредитори швидше інвестують у бізнес з високою часткою власного капіталу, оскільки він має можливість погасити борг за рахунок власних коштів;

— коефіцієнт фінансової залежності — є протилежним до коефіцієнта автономії. Зростання цього показника в динаміці означає збільшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства, тобто втрату ним фінансової незалежності;

— коефіцієнт фінансового ризику являє собою відношення позикових коштів до власного капіталу. На основі цього коефіцієнта виробляється найбільш загальна оцінка фінансової стійкості. Він показує, скільки одиниць позикових коштів припадає на одиницю власних коштів. Зростання динамічних показників свідчить про посилення залежності фірми від зовнішніх інвесторів і кредиторів, тобто про зниження фінансової стійкості, і навпаки. Оптимальне значення — 0,5, а критичне — 1.

— коефіцієнт маневреності показує, яка частина власного капіталу знаходиться в обігу.

Для забезпечення гнучкості використання власних коштів необхідний достатньо високий коефіцієнт маневреності. Невелике збільшення цього коефіцієнта в динаміці було б позитивним. Щоб визначити його оптимальне значення, цей показник для конкретного бізнесу потрібно порівняти із середнім показником для галузі чи конкурентів;

— коефіцієнт маневреності робочого капіталу характеризує частку запасів (матеріальних оборотних активів) у загальній сумі робочого капіталу;

— коефіцієнт співвідношення позикового та власного капіталу показує скільки позичених коштів залучено на одну гривню вкладених у активи власних коштів;

— коефіцієнт фінансової стабільності характеризує співвідношення власних та позикових коштів;

— коефіцієнт поточних зобов'язань визначає питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування [12].

Показники фінансової стійкості підприємства можуть визначити, яким чином вона забезпечується і як можна удосконалити менеджмент фінансової стійкості.

Основні ознаки фінансової стійкості:

— отриманий прибуток дорівнює запланованому;

— плановий розподіл прибутку;

— забезпеченість фірми власними обіговими коштами;

— ефективне використання необоротних активів;

— ефективне використання оборотних активів;

— платіжна дисципліна;

— наявність фінансових резервів.

Фінансову стійкість можна поділити на такі типи:

— абсолютна фінансова стійкість характеризується тим, що всі резерви підприємства покриваються власними оборотними коштами, тобто поточна діяльність підприємства не залежить від зовнішніх кредиторів. Це дуже непопулярно. Крім того, це навряд чи вважається бажаним, оскільки означає, що керівництво компанії не бажає або не може використовувати зовнішні джерела фінансування для операційної діяльності;

— нормальна фінансова стійкість відображає раціональне використання підприємством позикових коштів і в цілому забезпечує високу прибутковість поточної діяльності. У цьому випадку для оплати запасів крім власних оборотних коштів підприємство використовує довгострокові позики. З точки зору фінансового менеджменту, цей вид фінансування є найбільш бажаним для бізнесу;

— нестабільний фінансовий стан свідчить про порушення платоспроможності, але існує можливість відтворення платіжного балансу та платіжних зобов'язань за рахунок поповнення власних джерел оборотних коштів, зменшення дебіторської заборгованості та прискорення оборотності запасів.

— фінансова криза передбачає можливість банкрутства. Така ситуація свідчить про неспроможність підприємства виконувати свої зобов'язання. Це стає причиною неприйнятних фінансових умов у поточному періоді, що призводить до втрати довгострокової фінансової рівноваги [13; 14].

Керівництву підприємства необхідно терміново з'ясувати причини такого стану речей і

сформулювати заходи щодо відновлення фінансової стійкості. Для цього необхідне скорочення запасів і витрат, поповнення власних оборотних коштів, прискорення капіталообігу оборотних активів.

При визначенні напрямків забезпечення фінансової стійкості агробізнесу передбачається аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів впливу, що проявляється у таких сферах:

1) Макроекономіка: інфляція; місткість товарного ринку; державна політика; коливання курсу валют; система оподаткування; середовище конкуренції в галузі; попит на продукцію; економічна стабільність.

2) Мезоекономіка: вимоги кредиторів, банкрутство боржників, аграрна політика в регіоні, насичення регіональних ринків товарами та попит на них.

3) Мікроекономіка: співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості; сума та структура бізнес-витрат; рівень запасів і готової продукції; залишки грошових потоків; політика управління поточними активами [8, 316с].

Мета і завдання менеджменту фінансової стійкості досягаються шляхом реалізації функцій управління. Основними функціями менеджменту забезпечення фінансової стійкості підприємства є:

— облік фінансової інформації, пов'язаної з формуванням та використанням капіталу підприємства, надходженнями та відтоками грошових коштів, з метою аналізу та прогнозування фінансової стійкості підприємства;

— розподілення капіталу підприємства відповідно до потреб виробництва. Особливу увагу приділяти звірці надходжень і витрат у короткостроковій перспективі, що дасть змогу виявити проблемні умови розрахунків та створити резерви для майбутніх операцій;

— мотивація та заохочення персоналу.

— аналіз фінансової інформації, заснований на загальних показниках оцінки фінансової стійкості, для пошуку та встановлення джерел покриття запасів, визначення ресурсної та капітальної структури підприємства;

— контроль за досягненням нормативних значень показниками оцінки фінансової стійкості, виконанням розроблених фінансових планів, контроль процесу реалізації стратегій розвитку підприємства на довгострокову перспективу й уживання заходів для підтримки фінансової стійкості;

— постійний контроль ефективності та доцільності менеджменту фінансової стійкості агропідприємства у процесі впровадження за-

ходів щодо удосконалення теперішнього фінансового становища, ураховуючи, що проблеми, пов'язані з платоспроможністю, ліквідністю, рентабельністю, кредитоспроможністю, тощо впливають на загальну підприємницьку стійкість в цілому [9, с. 42—45].

Реалізація вище вказаних функцій сприятиме більш відповідальному ставленню всіх працівників підприємства до виконання своїх обов'язків, полегшить діяльність керівників організацій, зменшить ступінь впливу суб'єктивних факторів і дозволить більш своєчасно реагувати на фінансові ризики, які можуть виникнути в процесі підприємницької діяльності.

Для забезпечення фінансової стійкості аграрного бізнесу необхідно дотримуватись певних принципів, серед яких:

1) складність вирішення завдань і досягнення мети забезпечення стійкості за видами діяльності, функціями забезпечення, різними видами стійкості;

2) оптимальність швидкості розвитку підприємства та обсягу залучення позикових коштів, а також оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу, як ознака забезпечення його фінансової стійкості на всіх рівнях;

3) системність в оцінці та прогнозуванні стійкості: врахування впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, умов ризику, змін у виробничих процесах для визначення напрямку розвитку фінансово-господарської діяльності;

4) рентабельність господарської діяльності, як гарантія своєчасного та повного розрахування з кредиторами, стабільність поточної діяльності, відсутність негативного впливу зовнішнього середовища та внутрішніх непередбачених ситуацій, пов'язаних з виробництвом продукції: зупинки, несвоєчасне постачання товарів та вартість матеріалів, відсутність запчастин для обслуговування обладнання тощо;

5) ефективність забезпечення фінансової стійкості зумовлена ефективністю прийняття рішень щодо забезпечення різноманітних процесів діяльності на всіх функціональних рівнях, їх узгодженістю на кожному етапі реалізації та послідовністю реалізації розроблених напрямів функціонування відповідно до поточних та стратегічних завдань [6, с. 152—157].

Висновки. Отже, на нашу думку, фінансова стійкість підприємства — це стан фінансових ресурсів підприємства, при якому раціональне управління фінансовими ресурсами гарантує забезпечення власними коштами, стабільною прибутковістю та забезпеченням розширеного відтворення. Фінансова стійкість є одним із ос-

новних факторів, що впливають на фінансову рівновагу та фінансову стабільність підприємства.

Управління фінансовою стійкістю є одним із основних завдань фінансового менеджменту підприємства та необхідною передумовою стабільного розвитку підприємства.

Менеджмент фінансової стійкості має чіткі завдання та функції і їх реалізація сприятиме більш відповідальному ставленню всіх працівників підприємства до виконання своїх обов'язків, полегшить діяльність керівників організацій, зменшить ступінь впливу суб'єктивних факторів і дозволить більш своєчасно реагувати на фінансові ризики, які можуть виникнути в процесі підприємницької діяльності. Щоб досягти необхідного рівня фінансової стійкості, необхідно ефективно нею управляти.

Ефективний менеджмент фінансової стійкості підприємства має враховувати стратегічні цілі суб'єктів господарювання, особливості фінансової політики та тип фінансової стійкості, характерний для діючих на теперішній час підприємств. Тому дуже важливою є її оцінка, яка базується на розрахунку певних фінансових показників. Це допоможе своєчасно діагностувати фінансовий стан підприємства та вжити необхідних профілактичних заходів.

Література:

1. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмежицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ. КНЕУ, 2005. 592 с.
2. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навч. посіб. Вінниця. ВНТУ, 2013. 256 с.
3. Дегтярьова В.М. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник. Донецьк. ДонДУУ, 2011. С. 186—187.
4. Докієнко А.М. Концептуальні підходи до комплексної діагностики фінансової стійкості підприємства. Підприємництво та інновації. 2020. № 14. С. 25—31.
5. Кравченко М.С. Сутність фінансової стійкості промислового підприємства. Вісник економічної науки України. 2012. № 2. С. 61—63.
6. Кузенко, О.А. Теоретичні підходи до визначення сутності управління фінансовою стійкістю підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2013. № 43. С. 152—157.
7. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість — основні складові оцінки фінансового стану підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2008. № 7. С. 26—30.

8. Масленніков Є.І. Методологічні та практичні засади дослідження системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства. монографія. Одеса. ОНУ, 2015. 316 с.

9. Масленніков Є.І. Концептуальна модель контролінгу в системі управління фінансовою стійкістю промислового підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2014. № 11/1. С. 42—45.

10. Смірнова Т.О., Усатюк К.К. Фінансова стійкість підприємства. Науковий вісник. 2017. № 21. С. 196—200.

11. Тютюнник Ю.М. Формування методики факторного аналізу показників фінансової стійкості аграрних підприємств. Облік і фінанси АПК. 2009. № 1. С. 111—115.

12. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Терещенко О.О. Фінанси підприємств: підручник. Київ. КНЕУ, 2017. 519 с. 11.

13. Поддєрьогін А.М., Наумова Л.Ю. Фінансова стійкість підприємств в економіці України. монографія. Київ. КНЕУ, 2016. 184 с.

14. Перетятко А. Ю. Сучасні підходи до оцінки фінансово-господарської діяльності як основи ефективного управління підприємством. Освіта. 2006. № 9. С. 19—22.

References:

1. Bilyk, M.D., Pavlovs'ka, O.V., Prytuliak, N.M. and Nevmezhyts'ka, N.Yu. (2005), Finansovyj analiz [Financial analysis], KNEU, Kyiv, Ukraine.

2. Hrabovets'kyj, B.Ye. (2013), Ekonomichnyj analiz: [Economic analysis], VNTU, Vinnytsia, Ukraine.

3. Dehtiar'ova, V.M. (2011), Finansovyj analiz [Financial analysis], DonDUU, Donetsk, Ukraine, pp. 186—187.

4. Dokiienko, L.M. (2020), "Conceptual approaches to comprehensive diagnostics of the financial stability of the enterprise", Pidpryemnytstvo ta innovatsii, vol. 14, pp. 25—31.

5. Kravchenko, M.S. (2012), "The essence of the financial stability of an industrial enterprise", Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy, vol. 2, pp. 61—63.

6. Kuzenko, O.L. (2013), "Theoretical approaches to determining the essence of managing the financial stability of the enterprise", Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti, vol. 43, pp. 152—157.

7. Martyn, V.S. (2008), "Reliability, solvency and financial stability are the main components of the assessment of the financial condition of the enterprise", Ekonomika. Finansy. Pravo, vol. 7, pp. 26—30.

8. Maslennikov, Ye.I. (2015), Metodolohichni ta praktychni zasady doslidzhennia systemy

upravlinnia finansovoiu stijkistiu promyslovoho pidpryemstva [Methodological and practical principles of the study of the financial stability management system of an industrial enterprise], ONU, Odesa, Ukraine.

9. Maslennikov, Ye.I. (2014), "Conceptual model of controlling in the financial stability management system of an industrial enterprise", Ekonomika. Finansy. Pravo, vol. 11/1, pp. 42—45.

10. Smirnova, T.O. and Usatiuk, K.K. (2017), "Financial sustainability of the enterprise", Naukovyj visnyk, vol. 21, pp. 196—200.

11. Tiutiunnyk, Yu.M. (2009), "Formation of the method of factor analysis of indicators of financial stability of agricultural enterprises", Oblik i finansy APK, vol. 1, pp. 111—115.

12. Poddier'ohin, A.M. Bilyk, M.D. and Terechenko, O.O. (2017), Finansy pidpryemstv [Enterprise finance], KNEU, Kyiv, Ukraine.

13. Poddier'ohin, A.M. and Naumova, L.Yu. (2016), Finansova stijkist' pidpryemstv v ekonomitsi Ukrainy [Financial sustainability of enterprises in the economy of Ukraine], KNEU, Kyiv, Ukraine.

14. Peretiat'ko, A.Yu. (2006), "Modern approaches to the assessment of financial and economic activity as the basis of effective enterprise management", Osvita, vol. 9, pp. 19—22.

Стаття надійшла до редакції 09.11.2022 р.

www.dy.nayka.com.ua

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net
тел.: (044) 223-26-28, (044) 458-10-73